

Biogramy KWIS (16 listopad 2023 – Opole)

Jacek Szumański –Pan Jacek Stanisław Szumański na początku lat osiemdziesiątych był aktywnym działaczem Niezależnego Zrzeszenia Studentów w Wyższej Szkole Inżynierskiej (WSI) w Opolu.

W czasie strajku studenckiego w dniach 11-19 lutego 1981 r. był członkiem komitetu strajkowego.

W dniach 3-6 kwietnia 1981 r. pełnił funkcję delegata NZS WSI na I Krajowy Zjazd Delegatów NZS w Krakowie.

13 kwietnia 1981 r. brał udział w powołaniu i wszedł w skład Studenckiego Komitetu Więzionych za Przekonania w Opolu.

W 1981 r. podjął działalność w ramach Konfederacji Polski Niepodległej-Okręg Opole i wszedł w skład Kierownictwa Akcji Bieżącej opolskich struktur tej partii. Po wprowadzeniu stanu wojennego do 1986 r. nadal aktywnie współpracował z członkami tej organizacji.

W związku ze swoją aktywnością był rozpracowywany przez Służbę Bezpieczeństwa w latach 1982-1986.

Wiesław Ukleja –Pan Wiesław Ukleja 6 października 1980 r. został przewodniczącym Tymczasowego Komitetu Założycielskiego Niezależnego Zrzeszenia Studentów w Wyższej Szkole Inżynierskiej (NZS WSI) w Opolu. Współtworzył i redagował niezależne pisma: „Opolitechnik” oraz „Biuletyn Informacyjny NZS WSI”. W dniach 3-6 kwietnia 1981 r. był delegatem na I Krajowy Zjazd NZS w Krakowie. Od kwietnia 1981 r. angażował się w prace Studenckiego Komitetu Obrony Więzionych za Przekonania. Organizował strajki studenckie, m.in. w sprawie rejestracji NZS, a także manifestacje, np. 25 maja 1981 r. marsz w obronie więźniów politycznych. Od marca do grudnia 1981 r. pełnił funkcję zastępcy szefa okręgu opolskiego Konfederacji Polski Niepodległej. Od lipca 1981 r. był członkiem „Solidarności”.

14 grudnia 1981 r. został dyscyplinarnie usunięty z pracy z powodu nieobecności; tego samego dnia doszło do jego zatrzymania oraz internowania w Komendzie Wojewódzkiej Milicji Obywatelskiej w Opolu, a następnie w ośrodkach odosobnienia w Opolu, Nysie, Grodkowie i Uhercach. Zwolniono go 10 grudnia 1982 r.

Do 1989 r. działał w solidarnościowej konspiracji, zajmując się drukiem, dostawą sprzętu oraz materiałów poligraficznych, a ponadto kolportując podziemne

pisma (m.in. „Solidarność Opolską”, „Tygodnik Mazowsze”, „Solidarność Walcząca”, „Solidarność Dolnego Śląska”, „Biuletyn Dolnośląski”, „Z Dnia na Dzień”, „Wolny Czyn”, „Na Bieżąco”). Był też redaktorem i autorem tekstów w czasopismach „Wolny Czyn”, „Pokolenie 80-88” oraz „Na Bieżąco”. Współorganizował również msze święte za Ojczyznę w katedrze opolskiej. Od października 1986 r. do marca 1987 r. należał do jawnej Tymczasowej Rady Regionalnej NSZZ „Solidarność” Śląska Opolskiego. Od 1988 r. był doradcą i współpracownikiem młodzieżowych formacji niepodległościowych w Opolu. Z powodu swej działalności społecznej pan Wiesław Ukleja był wielokrotnie zatrzymywany, przesłuchiwany oraz poddawany rewizjom przez funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa.

Lucjan Wypyszyński – Pan Lucjan Wypyszyński po wprowadzeniu stanu wojennego i zdelegalizowaniu NSZZ „Solidarność” prowadził konspiracyjną działalność opozycyjną. Zajmował się kolportażem ulotek m.in. „Sygnałów Wojennych”, oraz przekazywaniem pomocy rodzinom osób internowanych.

W wyniku Sprawy operacyjnego Rozpracowania krypt. „Gracz” był on inwigilowany przez SB. W dniu 28 kwietnia 1982 r. został tymczasowo aresztowany. W Areszcie Śledczym w Opolu Lucjan Wypyszyński przebywał w okresie od 28 kwietnia 1982 r. do 2 lipca 1982 r.

Zbigniew Zajac – Pan Zbigniew Zajac we wrześniu 1980 r. był jednym z inicjatorów tworzenia pierwszych zakładowych struktur „Solidarności” na terenie Nysy. Wkrótce organizacje te zostały skupione w ramach MKZ Nysa.

W styczniu 1981 r. Pan Zbigniew Zajac rozpoczął pracę na etacie w MKZ Nysa.

W nocy z 12 na 13 grudnia 1981 r. Zbigniew Zajac został internowany. Podczas pięciomiesięcznego okresu internowania przebywał on kolejno w trzech ośrodkach odosobnienia: w Opolu, Kamiennej Górze i Głogowie.

Po zwolnieniu z internowania w dniu 28 maja 1982 r. nie zaprzestał działalności opozycyjnej. Po powrocie do Nysy Zbigniew Zajac wziął czynny udział w drukowaniu i kolportowaniu ulotek pt. „Wiadomości wojenne”. W związku z tą działalnością SB w Nysie inwigilowała Pana Zbigniewa Zajac w latach 1982 – 1984 r.

Pan Zbigniew Zajac zmarł 24 grudnia 2018 r. Odznaczenie KWiS odbierze brat Pan Wiesław Zajac.